

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Zadar

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI

UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA
U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA
PODRUČJU LIČKO-SEJSKE ŽUPANIJE

Zadar, srpanj 2019.

SADRŽAJ

stranica

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
UPRAVLJANJE I RASPOLAGANJE NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU LIČKO-SEJSKE ŽUPANIJE	5
Evidencije o nogometnim stadionima i igralištima	6
Normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima	10
Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima	11
Nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima	15
OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU LIČKO-SEJSKE ŽUPANIJE	16
OČITOVANJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	18

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Zadar

KLASA: 041-01/18-10/99
URBROJ: 613-15-19-28

Zadar, 12. srpnja 2019.

IZVJEŠĆE

O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU LIČKO-SENJSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištim u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na području Ličko-senjske županije (dalje u tekstu: Županija).

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 3. prosinca 2018. do 12. srpnja 2019.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije je upravljanje i raspolažanje nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu jedinica lokalne samouprave (dalje u tekstu: lokalne jedinice) na području Županije u 2017. i 2018. U ovoj reviziji, pod pojmom nogometni stadioni i igrališta podrazumijevaju se sportske građevine s travnatim (prirodnim ili umjetnim) terenom za igranje tzv. velikog nogometa, duljine od 90 do 120 m i širine od 45 do 90 m, s gledalištem ili bez njega.

Revizijom je obuhvaćeno vođenje evidencija o nogometnim stadionima i igralištima, normativno uređenje upravljanja i raspolažanja, upravljanje i raspolažanje te nadzor nad upravljanjem i raspolažanjem nogometnim stadionima i igralištima.

U svrhu ocjene učinkovitosti upravljanja i raspolažanja nogometnim stadionima i igralištima, utvrđeni su sljedeći ciljevi:

- provjeriti cjelovitost podataka lokalnih jedinica o nogometnim stadionima i igralištima
- provjeriti normativno uređenje upravljanja i raspolažanja nogometnim stadionima i igralištima
- provjeriti upravlja li se i raspolaže nogometnim stadionima i igralištima u skladu s propisima
- ocijeniti ekonomske i financijske učinke upravljanja i raspolažanja nogometnim stadionima i igralištima
- ocijeniti efikasnost sustava unutarnjih kontrola pri upravljanju i raspolažanju nogometnim stadionima i igralištima.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim međunarodnim revizijskim standardima vrhovnih revizijskih institucija, revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne dokaze i pruža razumnoj osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje revizijskih ciljeva.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije, analizirana je pravna regulativa, podaci Središnjeg državnog ureda za šport, Hrvatskog olimpijskog odbora i Hrvatskog nogometnog saveza te drugi dostupni podaci.

U postupku revizije:

- proučeni su i analizirani zakoni i drugi propisi koji reguliraju upravljanje nogometnim stadionima i igralištima
- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te unutarnjih akata
- analizirani su podaci prikupljeni putem upitnika i provjerena dokumentacija (poslovne knjige, planovi, odluke, ugovori i druga dokumentacija) u vezi s upravljanjem i raspolažanjem nogometnim stadionima i igralištima
- obavljeni su razgovori s odgovornim osobama
- pribavljena su obrazloženja o pojedinim aktivnostima u vezi s upravljanjem i raspolažanjem nogometnim stadionima i igralištima.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti upravljanja i raspolažanja nogometnim stadionima i igralištima utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te poduzetih aktivnosti lokalnih jedinica u vezi s upravljanjem i raspolažanjem nogometnim stadionima i igralištima.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

- je li upravljanje i raspolažanje nogometnim stadionima i igralištima u 2017. i 2018. učinkovito?

Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća pitanja:

- imaju li lokalne jedinice cjelovite podatke o nogometnim stadionima i igralištima?
- jesu li lokalne jedinice normativno uredile upravljanje i raspolažanje nogometnim stadionima i igralištima?
- upravljaju li i raspolažu lokalne jedinice nogometnim stadionima i igralištima pažnjom dobrog gospodara?
- jesu li lokalne jedinice uspostavile učinkovit sustav unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolažanja nogometnim stadionima i igralištima?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti upravljanja i raspolažanja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu ili suvlasništvu lokalnih jedinica na području Županije, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti, prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji	
		1	2
1.	Evidencije o nogometnim stadionima i igralištima	<ul style="list-style-type: none"> ○ nogometni stadioni i igrališta su evidentirani u poslovnim knjigama i iskazana je njihova vrijednost ○ obavljen je godišnji popis imovine i obveza, popisom su obuhvaćeni svi nogometni stadioni i igrališta u vlasništvu lokalne jedinice te je njihovo knjigovodstveno stanje uskladeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom ○ ustrojen je registar imovine koji sadrži podatke bitne za upravljanje i raspolažanje nogometnim stadionima i igralištima ○ podaci o nogometnim stadionima i igralištima u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama i registru imovine su uskladjeni ○ u zemljišnim knjigama i katastru je upisano vlasništvo, odnosno posjed lokalne jedinice nad javnim nogometnim stadionima i igralištima ○ u slučajevima kada u zemljišnim knjigama i katastru nije upisano vlasništvo, odnosno posjed lokalne jedinice nad javnim nogometnim stadionima i igralištima, lokalna jedinica poduzima potrebne aktivnosti radi upisa vlasništva 	<ul style="list-style-type: none"> ○ utvrđen je način upravljanja i raspolažanja te izvještavanja o upravljanju i raspolažanju nogometnim stadionima i igralištima ○ primjenjuje se utvrđeni način upravljanja i korištenja te izvještavanja o upravljanju i raspolažanju nogometnim stadionima i igralištima ○ donesen je godišnji plan upravljanja i raspolažanja nogometnim stadionima i igralištima ○ nogometni stadioni i igrališta su registrirani za domaća i međunarodna nogometna natjecanja
2.	Normativno uređenje upravljanja i raspolažanja nogometnim stadionima i igralištima		

3.	Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima	<ul style="list-style-type: none"> ☐ nogometni stadioni i igrališta su privedeni svrsi, odnosno koriste se za predviđenu namjenu ☐ lokalna jedinica ostvaruje prihode od korištenja nogometnih stadiona i igrališta (prodaja, zakup, najam, koncesija) ☐ postupci prodaje i davanja u zakup, najam ili koncesiju provedeni su u skladu s propisima ☐ rashodi ostvareni po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima izvršeni su namjenski ☐ vodi se ažurna evidencija o ostvarenim prihodima i rashodima po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima ☐ analiziraju se i vrednuju učinci upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima te se poduzimaju mјere i aktivnosti s ciljem povećanja pozitivnih i smanjenja negativnih učinaka
4.	Nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima	<ul style="list-style-type: none"> ☐ propisane su ovlasti i odgovornosti u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima ☐ uređeni su načini postupanja, odnosno donesene su procedure u vezi s prodajom, davanjem u zakup ili najam i drugim oblicima upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, od donošenja odluka do evidentiranja u poslovnim knjigama i vrednovanja ostvarenih učinaka ☐ unutarnjim revizijama su obuhvaćene aktivnosti i procesi u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima ☐ unutarnja revizija je dala preporuke u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima ☐ lokalna jedinica je postupila po preporukama unutarnje revizije.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **učinkovitim**, ako lokalne jedinice imaju cjelovite podatke o nogometnim stadionima i igralištima, ako su normativno uredile upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima, ako nogometnim stadionima i igralištima upravljaju i raspolažu pažnjom dobrog gospodara te ako je uspostavljen učinkovit sustav unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđeni određeni propusti koji ne utječu bitno na upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti u vezi s evidentiranjem i vođenjem podataka o nogometnim stadionima i igralištima, normativnim uređenjem upravljanja i raspolaganja, upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima te funkcioniranjem sustava unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na evidentiranje i vođenje podataka o nogometnim stadionima i igralištima, normativno uređenje upravljanja i raspolaganja, upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima te funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima.

UPRAVLJANJE I RASPOLAGANJE NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU LIČKO-SENJSKE ŽUPANIJE

Prema odredbama Zakona o sportu (Narodne novine 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15 i 19/16 - ispravak) (dalje u tekstu: Zakon), sportske djelatnosti su od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, a razvoj sporta potiče se, između ostalog, izgradnjom i održavanjem sportskih građevina i financiranjem sporta sredstvima države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Sportskim građevinama smatraju se uređene i opremljene površine i građevine u kojima se provode sportske djelatnosti, a koje osim općih uvjeta propisanih posebnim propisima za te građevine zadovoljavaju i posebne uvjete, u skladu s odredbama Zakona. Javne sportske građevine su građevine u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te se trajno koriste u izvođenju programa javnih potreba u sportu. Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđuju javne potrebe u sportu i za njihovo ostvarivanje osiguravaju finansijska sredstva iz svojih proračuna. Jedna od javnih potreba u sportu za koje se sredstva osiguravaju u državnom proračunu je poticanje planiranja i izgradnje sportskih građevina. Javne potrebe u sportu za koje se sredstva osiguravaju iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su programi, odnosno aktivnosti, poslovi i djelatnosti koje obuhvaćaju, između ostalog, planiranje, izgradnju, održavanje i korištenje sportskih građevina značajnih za jedinicu lokalne i područne (regionalne) samouprave. Upravljanje javnim sportskim građevinama može se povjeriti sportskim klubovima i savezima, sportskoj zajednici, ustanovama i trgovackim društvima registriranim za obavljanje sportske djelatnosti upravljanja i održavanja sportskih građevina. Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, koja prethodno pribavlja mišljenje Nacionalnog vijeća za sport, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pripadajućih sportskih zajednica i odgovarajućih sportskih saveza donosi mrežu sportskih građevina kojom se određuje plan izgradnje, obnove, održavanja i upravljanja sportskim građevinama. Prema odredbi članka 98. Zakona, Vlada Republike Hrvatske bila je dužna prijedlog mreže sportskih građevina podnijeti Saboru u roku godine dana od stupanja Zakona na snagu, što nije učinila.

Prema podacima iz dokumenta pod nazivom Financiranje sporta u Republici Hrvatskoj s usporednim prikazom financiranja u Europskoj uniji koji je u studenome 2012., na zahtjev tadašnjeg ministarstva nadležnog za poslove sporta, izradio Institut za javne financije, od 2008. do 2011. su za kapitalna ulaganja u sportske građevine utrošena znatna javna sredstva (iz državnog proračuna preko 370 milijuna kn, a iz proračuna lokalnih jedinica milijardu kuna), pri čemu treba uzeti u obzir da se na poziv za dostavu podataka odzvalo 60,0 % županija, 72,2 % gradova i 57,3 % općina, što znači da su izdvajanja iz proračuna lokalnih jedinica veća. Pri prikupljanju podataka od lokalnih jedinica uočeno je da veliki broj lokalnih jedinica nije procijenio vrijednost sportskih građevina u svom vlasništvu, a znatan broj nije raspolagao ni podacima o vlasništvu. Analiza prikupljenih podataka pokazala je da su osnovni kriteriji financiranja sporta na lokalnoj razini popularnost, masovnost i rasprostranjenost te se najviše sredstava, posebno na razini općina, izdvaja za nogomet. Prema podacima Hrvatskog olimpijskog odbora i Hrvatskog nogometnog saveza za 2017., u nogometu je registrirano 128 274 sportaša u 1 559 nogometnih klubova, što čini 45,4 % svih sportaša i 22,4 % svih klubova u sustavu sporta u Republici Hrvatskoj. Koncem 2018., na području Županije registrirano je 706 sportaša u osam nogometnih klubova.

Evidencije o nogometnim stadionima i igralištima

Od 12 lokalnih jedinica u Županiji, sedam ih na svom području ima nogometne stadione i igrališta, dok pet lokalnih jedinica na svom području nema nogometne stadione i igrališta (Općine Donji Lapac, Karlobag, Lovinac, Udbina i Vrhovine).

U tablici broj 2 daju se podaci o broju i lokaciji nogometnih stadiona i igrališta na području Županije te o vlasništvu ili posjedu nad njima, prema stanju u zemljишnim knjigama ili katastarskom operatu koncem 2018.

Tablica broj 2

Podaci o broju i lokaciji nogometnih stadiona i igrališta na području
Županije te o vlasništvu ili posjedu nad njima, prema stanju u
zemljишnim knjigama ili katastarskom operatu koncem 2018.

Redni broj	Lokalna jedinica	Nogometni stadion ili igralište		
		Naziv	Lokacija	Vlasništvo prema stanju u zemljишnim knjigama ili posjednik prema stanju u katastarskom operatu
1.	2	3	4	
1.	Grad Gospic	Balinovac	Gospic	Grad Gospic
2.		Lički Osik	Lički Osik	Grad Gospic
3.		Trupinovac	Žabica	Grad Gospic
4.	Grad Novalja	Cissa-Straško	Novalja	Grad Novalja i Republika Hrvatska
5.	Grad Otočac	Gradski stadion	Otočac	Grad Otočac
6.		Pod Godačom	Sinac	Grad Otočac
7.	Grad Senj	Pod Nehajem	Senj	Grad Senj
8.		SC Damir Tomljanović Gavran	Krivi Put	Republika Hrvatska i Župa BDM Snježne iz Krivog puta
9.		Pod Gradinom	Brinje	Općina Brinje
10.	Općina Perušić	Milan Jurišić Skočko	Perušić	Općina Perušić
11.	Općina Plitvička Jezera	Zdravka Rajkovića bb	Korenica	Sportsko društvo Partizan, Korenica
12.		Blatuša	Plitvička Jezera	Javna ustanova Nacionalni park Plitvička Jezera

Izvor podataka: lokalne jedinice te preglednici zemljишnih knjiga i katastarskih podataka (<http://www.uredjenazemlja.hr/>)

Prema podacima iz zemljишnih knjiga i katastarskog operata, na području Županije je koncem 2018. bilo 12 nogometnih stadiona i igrališta, od čega je osam stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica, jedno igralište u suvlasništvu lokalne jedinice i Republike Hrvatske, a jedno igralište u suvlasništvu Republike Hrvatske i crkvene pravne osobe. Dva nogometna igrališta se nalaze na području Općine Plitvička Jezera, za koje nisu ustrojene zemljische knjige, a prema podacima iz katastarskog operata, za jedno igralište je kao posjednik upisano nekadašnje sportsko društvo, koje je postojalo do Domovinskog rata i nema pravnog slijednika, dok je drugo igralište u posjedu javne ustanove čiji je osnivač Republika Hrvatska.

Prema odredbi članka 362. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine 91/96, 137/99 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 22/00 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14, 81/15 - pročišćeni tekst i 94/17), smatra se da su vlasništvo Republike Hrvatske sve stvari iz društvenog vlasništva na području Republike Hrvatske glede kojih nije utvrđeno u čijem su vlasništvu. Prema odredbi članka 70. Zakona o upravljanju državnom imovinom (NN 52/18 i 112/18, do lipnja 2018. na snazi je bio Zakon o upravljanju i raspolažanju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 94/13, 130/14, 18/16 i 89/17)), nekretnine koje su u zemljšnjim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske i koje su se na dan 1. siječnja 2017. koristile kao sportska igrališta, temeljem istog Zakona upisati će se u vlasništvo jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave na čijem području se nalaze, a jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprave podobne za upis prava vlasništva te provesti sve pripremne i provedbene postupke uključujući i formiranje građevinskih čestica radi upisa vlasništva. Postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva uređen je Odlukom o postupku izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ustanova, koju je u srpnju 2018. donio ministar državne imovine.

Grad Novalja je Ministarstvu državne imovine podnio zahtjev za izdavanje isprave podobne za upis prava vlasništva nad sportsko rekreacijskim centrom Novalja, u sklopu kojeg se nalazi nogometni stadion Cissa-Straško, te je Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2018. donijela zaključak da će se Gradu izdati tražena isprava, nakon čega Grad provodi pripremne i provedbene postupke radi upisa vlasništva, u skladu s odredbom članka 70. Zakona o upravljanju državnom imovinom.

Nogometno igralište u Krivom Putu na području Grada Senja nalazi se na dvije čestice zemljišta, od kojih je jedna u zemljšnjoj knjizi upisana kao vlasništvo Republike Hrvatske, a druga kao vlasništvo crkvene pravne osobe.

Državni ured za reviziju predlaže Gradu Senju, u suradnji s nadležnim tijelima Republike Hrvatske, poduzeti aktivnosti radi upisa vlasništva na dijelu nogometnog igrališta u Krivom Putu koji se nalazi na zemljištu koje je u zemljšnjoj knjizi upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, prema odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom.

Za nogometno igralište u Korenici, na području Općine Plitvička Jezera za koje nisu ustrojene zemljšne knjige, u katastarskom operatu je upisan posjed nekadašnjeg sportskog društva, koje je postojalo do Domovinskog rata i nema pravnog slijednika.

Državni ured za reviziju predlaže Općini Plitvička Jezera, u suradnji s nadležnim tijelima Republike Hrvatske, poduzeti aktivnosti radi upisa vlasništva, odnosno posjeda nad nogometnim igralištem u Korenici, prema odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18), proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitim izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana, koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinansijske imovine, po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim potrebnim podacima. Zgrade i drugi građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se ukupna vrijednost evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti). Imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti. Vrijednost dugotrajne imovine, osim zemljišta i još nekih propisanih oblika imovine, ispravlja se (otpisuje) po propisanim prosječnim godišnjim stopama linearnom metodom. Prema navedenom Pravilniku, izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije te, između ostalog, mogu sadržavati i tuđu imovinu dobivenu na korištenje. Također, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u glavnoj knjizi sa stanjem utvrđenim popisom.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije, iskazani u analitičkim knjigovodstvima lokalnih jedinica, odnosno ustanova ili trgovačkih društava u njihovom vlasništvu kojima je povjerenio upravljanje nogometnim stadionima i igralištima, koncem 2017.

Tablica broj 3

**Podaci o vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu
lokalnih jedinica na području Županije koncem 2017.**

u kn

Redni broj	Lokalna jedinica	Naziv nogometnog stadiona ili igrališta	Vrijednost nogometnog stadiona ili igrališta		
			Nabavna	Otpisana	Sadašnja
1	2	3	4	5	
1.	Grad Gospic	Balinovac	3.224.273,00	319.635,00	2.904.638,00
2.		Lički Osik	44.315,00	14.513,00	29.802,00
3.		Trupinovac	-	-	-
4.	Grad Novalja	Cissa-Straško	5.365.603,00	1.049.920,00	4.315.683,00
5.	Grad Otočac	Gradski stadion	2.332.120,00	511.581,00	1.820.539,00
6.		Pod Godačom	-	-	-
7.	Grad Senj	Pod Nehajem	-	-	-
8.	Općina Brinje	Pod Gradinom	-	-	-
9.	Općina Perušić	Milan Jurišić Skočko	1.063.700,00	49.758,00	1.013.942,00
Ukupno			12.030.011,00	1.945.407,00	10.084.604,00

Izvor podataka: lokalne jedinice

Prema podacima lokalnih jedinica koncem 2017., od devet nogometnih stadiona i igrališta u njihovom vlasništvu ili suvlasništvu, u analitičkim knjigovodstvima su iskazani podaci o vrijednosti za njih pet, dok za četiri nogometna stadiona i igrališta podaci o vrijednosti nisu iskazani. Od pet nogometnih stadiona i igrališta za koja su iskazane vrijednosti, četiri su iskazana po trošku nabave, a jedno igralište po procijenjenoj vrijednosti.

Grad Novalja je iskazao nabavnu vrijednost nogometnog stadiona Cissa-Straško u iznosu 5.365.603,00 kn, a odnosi se na ulaganja u izgradnju stadiona izvršena prije 2017. Grad Gospic je iskazao nabavne vrijednosti stadiona Balinovac u iznosu 3.224.273,00 kn i igrališta Lički Osik u iznosu 44.315,00 kn, a odnose se na ulaganja u rekonstrukciju svlačionica, adaptaciju tribina te nabavu rasvjete, stolica, opreme i sitnog inventara, izvršena u 2016. i 2017. Grad Otočac je iskazao nabavnu vrijednost Gradskog stadiona u iznosu 2.332.120,00 kn, a odnosi se na ulaganja u izgradnju tribine s nadstrešnicom, ograde i svlačionice, izvršena prije 2017. Općina Perušić je iskazala procijenjenu nabavnu vrijednost nogometnog igrališta Milan Jurišić Skočko u iznosu 1.063.700,00 kn, koja se odnosi na igralište s tribinama, upravnu zgradu i drugu infrastrukturu na igralištu. Procjena vrijednosti je obavljena s ciljem evidentiranja neevidentirane imovine, a primijenjena je metoda unutarnje procjene, odnosno procjenu je obavilo unutarnje povjerenstvo na temelju aproksimativne usporedne metode, koristeći dostupne informacije s tržišta, iz Porezne uprave, katastra i drugih izvora.

Godišnjim popisima lokalnih jedinica koncem 2017. obuhvaćena su tri nogometna stadiona, dok šest stadiona, odnosno igrališta nije popisano. Grad Gospic je popisao stadion Balinovac i igralište Lički Osik, a Grad Novalja stadion Cissa-Straško. Stanje popisanih nogometnih stadiona u glavnoj knjizi uskladeno je sa stanjem utvrđenim popisom. Grad Gospic nije popisao nogometno igralište Trupinovac, a nogometne stadione i igrališta također nisu popisali Gradovi Otočac i Senj te Općine Brinje i Perušić.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičko knjigovodstvo nogometnih stadiona i igrališta po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) i s drugim potrebnim podacima te na kraju svake poslovne godine popisati nogometne stadione i igrališta, navesti njihove pojedinačne vrijednosti i uskladiti stanje u glavnoj knjizi sa stanjem utvrđenim popisom, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Zakonom o upravljanju državnom imovinom propisana je obveza ustrojavanja registra državne imovine, a Uredbom o registru državne imovine (Narodne novine 55/11) način uspostave, sadržaj, oblik i način vođenja registra državne imovine. Prema navedenoj Uredbi, registar sadrži popis nekretnina čiji je vlasnik, suvlasnik ili zajednički vlasnik, odnosno izvanknjižni vlasnik Republika Hrvatska, odnosno zavodi i druge pravne osobe kojih je osnivač Republika Hrvatska. U Strategiji upravljanja i raspolažanja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske od 2013. do 2017. (Narodne novine 76/13) navedeno je da je u upravljanju i raspolažanju imovinom potrebno uspostaviti jednaka pravila postupanja koja vrijede za tijela državne uprave i za nadležna tijela u lokalnim jedinicama. Skreće se pozornost na Zakon o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine 112/18), koji je stupio na snagu u prosincu 2018., kojim se uređuje vođenje Središnjeg registra državne imovine, ciljevi vođenja Središnjeg registra, podaci koji se prikupljaju i evidentiraju u Središnjem registru, obveznici dostave i unosa podataka u Središnji registar te druga pitanja vezana za Središnji registar državne imovine.

Prema podacima lokalnih jedinica, od devet nogometnih stadiona i igrališta u njihovom vlasništvu ili suvlasništvu, u registar imovine koji vode lokalne jedinice upisano je pet, dok četiri nisu upisana. Nogometne stadione i igrališta su u registar imovine upisali Gradovi Gospic i Novalja te Općina Brinje, dok Gradovi Otočac i Senj te Općina Perušić to nisu učinili.

Državni ured za reviziju predlaže nogometne stadione i igrališta u vlasništvu ili suvlasništvu lokalnih jedinica upisati u registar imovine te u registru navesti podatke propisane Uredbom o registru državne imovine. Predlaže se registar imovine programski povezati s drugim evidencijama (glavna knjiga, analitičke evidencije i druge pomoćne evidencije) te usklađivati podatke o nogometnim stadionima i igralištima iz registra imovine s podacima iz poslovnih knjiga.

Normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima

Lokalne jedinice, u propisanim okvirima, samostalno određuju pravila i procedure upravljanja i raspolaganja vlastitom imovinom, odnosno nogometnim stadionima i igralištima. Način, ovlasti, procedure i kriteriji za upravljanje i raspolaganje mogu se utvrditi unutarnjim aktima.

Lokalne jedinice na području Županije, koje u vlasništvu ili suvlasništvu imaju nogometne stadione i igrališta, osim Gradova Gospic i Senja, nisu donosile akte o načinu upravljanja stadionima i igralištima. Grad Gospic je upravljanje stadionom Balinovac i igralištem Lički Osik zaključcima gradonačelnika povjerio bez naknade nogometnim klubovima koji ih koriste. Spomenutim zaključcima gradonačelnika je predviđeno da će Grad Gospic s nogometnim klubovima zaključiti ugovore kojima će se urediti međusobna prava i obveze u vezi s upravljanjem i korištenjem navedenog stadiona, odnosno igrališta. U srpnju 2017. je zaključen ugovor o upravljanju i korištenju nogometnog igrališta Lički Osik, kojim je igralište dano na upravljanje i korištenje na tri godine. Grad Gospic se ugovorom obvezao plaćati režijske troškove i troškove tekućeg održavanja, a nogometni klub upravljati igralištem pažnjom dobrog gospodara i koristiti ga za obavljanje sportske djelatnosti za koju je registriran. Ugovor o upravljanju i korištenju nogometnog stadiona Balinovac nije zaključen, a prema obrazloženju Grada Gospic-a, prava i obveze Grada i nogometnog kluba primjenjuju se na isti način kao i za igralište Lički Osik. Prema obrazloženju Grada Gospic-a, za nogometno igralište Trupinovac nije donezen zaključak niti je potpisani ugovor o korištenju, jer se to igralište koristi u znatno manjoj mjeri nego druga igrališta. Igralištem upravlja Grad te ga održava po pozivima i zahtjevima nogometnog kluba, koji ga koristi povremeno za odigravanje utakmica. Grad Senj je odlukom o načinu upravljanja sportskim građevinama u svom vlasništvu, upravljanje nogometnim stadionom Pod Nehajem i drugim sportskim građevinama povjerio vlastitom trgovackom društvu, o čemu je u travnju 2018. zaključen ugovor. Ugovorom su utvrđeni poslovi upravljanja stadionom i drugim sportskim građevinama, koji se odnose na poslove održavanja, zaštite, osiguranja, nadzora nad korištenjem i druge poslove upravljanja, i troškovi upravljanja, koji se odnose na troškove plaća zaposlenika, održavanja, energije i osiguranja te komunalnih, administrativnih, računovodstvenih i drugih usluga.

Grad Senj se obvezao osigurati finansijska sredstva za pokriće dijela troškova upravljanja, a trgovačko društvo upravljati stadionom i drugim sportskim građevinama pažnjom dobrog gospodara i čuvati interes Grada Senja te mu dostavljati godišnja izvješća o poslovanju. Upravljanje drugim nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu lokalnih jedinica (Gradova Novalje i Otočca te Općina Brinje i Perušić) povjeroeno je nogometnim klubovima koji ih koriste, bez donošenja akta o davanju na upravljanje i korištenje.

Državni ured za reviziju predlaže kod davanja nogometnih stadiona i igrališta na upravljanje i korištenje nogometnim klubovima utvrditi međusobna prava i obveze lokalne jedinice i kluba u pogledu načina upravljanja i korištenja, načina pokrića troškova upravljanja, nadzora nad upravljanjem i korištenjem i drugih elemenata upravljanja od interesa za lokalne jedinice, s ciljem očuvanja i unaprjeđenja funkcionalnosti i estetske vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta.

Kako bi se sportašima, gledateljima i predstavnicima medija osigurali funkcionalni i sigurni nogometni stadioni i igrališta, nacionalni i županijski nogometni savezi provode sustav registracije igrališta za međunarodne utakmice, utakmice u prvoj, drugoj i trećoj Hrvatskoj nogometnoj ligi i Hrvatskoj nogometnoj ligi za žene te za utakmice nižih stupnjeva natjecanja (međužupanijske i županijske nogometne lige). Jedan od važnih ciljeva sustava registracije je prilagodba nogometne infrastrukture zahtjevima sportaša, gledatelja i predstavnika medija. U tu svrhu su utvrđeni infrastrukturni kriteriji koje stadioni i igrališta moraju zadovoljavati kako bi mogli biti registrirani za određeno natjecanje, a registracija se obavlja na temelju izvješća posebnog povjerenstva za pregled igrališta koje imenuje nogometno tijelo nadležno za registraciju igrališta. Prema podacima lokalnih jedinica, svih devet igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije registrirano je za utakmice nižih stupnjeva natjecanja (međužupanijsku i županijske nogometne lige).

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima

Pojmovi upravljanja i raspolaganja nekretninama definirani su Zakonom o upravljanju državnom imovinom i Strategijom upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske od 2013. do 2017. U Strategiji je navedeno da načela upravljanja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (načelo javnosti, predvidljivosti, učinkovitosti i odgovornosti) treba dosljedno i u cijelosti primjenjivati i na imovinu lokalnih jedinica.

Upravljanje državnom imovinom ili imovinom lokalnih jedinica podrazumijeva sve sustavne i koordinirane aktivnosti i dobre prakse kojima država ili lokalna jedinica racionalno, transparentno i javno upravlja imovinom i s njom povezanim obvezama, u ime i za račun građana radi održivog razvijanja, a osobito izvršavanje svih vlasničkih ovlasti i preuzimanje svih vlasničkih obveza za imovinu, sklapanje pravnih poslova čija je posljedica prijenos, otuđenje ili ograničenje prava vlasništva Republike Hrvatske ili lokalne jedinice u korist druge pravne ili fizičke osobe, poduzimanje svih radnji u vezi s imovinom pažnjom dobrog gospodara i na načelima upravljanja imovinom radi uređenja pravnih odnosa na imovini te, po potrebi, utvrđivanje ili promjena namjene državne imovine.

Raspolaganje državnom imovinom ili imovinom lokalnih jedinica podrazumijeva sklapanje pravnih poslova čija je posljedica prijenos, otuđenje ili ograničenje prava vlasništva Republike Hrvatske ili lokalne jedinice u korist druge pravne ili fizičke osobe, kao što su prodaja, darovanje, osnivanje prava građenja, osnivanje prava služnosti, zakup, najam, razvrgnuće suvlasničkih zajednica, zamjena, koncesija, osnivanje prava zaloge na imovini ili na drugi način te davanje imovine na uporabu.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima podrazumijeva pronalaženje optimalnih rješenja koja će dugoročno očuvati stadione i igrališta i generirati zadovoljavanje javnih potreba u sportu, odnosno nogometu. Prema podacima lokalnih jedinica, nogometni stadioni i igrališta dani su na korištenje nogometnim klubovima, kao sportskim udrugama građana, s ciljem poticanja i promicanja nogometa te uključivanja građana, osobito djece i mladeži, u bavljenje nogometom.

U tablici broj 4 daju se podaci o nogometnim klubovima i broju sportaša, korisnika nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije krajem 2018.

Tablica broj 4

Podaci o nogometnim klubovima i broju sportaša, korisnika nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije krajem 2018.

Redni broj	Lokalna jedinica	Nogometni stadion ili igralište	Nogometni klub	Broj sportaša		
				Seniori	Mlađe dobne kategorije	Ukupno
	1	2	3	4	5	6 (4+5)
1.	Grad Gospic	Balinovac	NK Gospic 1991	25	140	165
2.		Lički Osik	NK Croatia 92	20	0	20
3.		Trupinovac	NK Velebit	20	0	20
4.	Grad Novalja	Cissa-Straško	NK Novalja	30	161	191
5.	Grad Otočac	Gradski stadion	NK Otočac	20	80	100
6.		Pod Godačom	-	0	0	0
7.	Grad Senj	Pod Nehajem	NK Nehaj	20	85	105
8.	Općina Brinje	Pod Gradinom	NK Sokolac	30	35	65
9.	Općina Perušić	Milan Jurišić Skočko	NK Perušić	0	40	40
		Ukupno		165	541	706

Izvor podataka: lokalne jedinice i nogometni klubovi

Nogometne stadione i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije krajem 2018. koristi 706 sportaša organiziranih u osam nogometnih klubova, od čega se 165 sportaša odnosi na seniore, a 541 sportaš na mlađe dobne kategorije. Koriste se za treniranje i sportsku obuku te za međužupanijska i županijska nogometna natjecanja. Tijekom 2016., nogometni klub koji je koristio igralište Pod Godačom u Gradu Otočcu je prestao s radom te se navedeno igralište od tada ne koristi.

S obzirom na to da nogometne stadione i igrališta koristi znatan broj sportaša svih dobnih kategorija, lokalne jedinice su davanjem nogometnih stadiona i igrališta na korištenje nogometnim klubovima u određenoj mjeri ostvarile ciljeve koji se odnose na poticanje i promicanje nogometa te uključivanje građana, osobito djece i mladeži, u bavljenje nogometom.

Lokalne jedinice na području Županije, osim Grada Otočca, ne ostvaruju prihode po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u svom vlasništvu ili suvlasništvu. Prema obrazloženjima lokalnih jedinica, nogometni stadioni i igrališta su bez naknade dani na korištenje nogometnim klubovima, kao udrugama građana koje su jedine operativno sposobne za obavljanje organiziranih aktivnosti na poticanju i promicanju nogometa te uključivanju građana, osobito djece i mladeži, u bavljenje nogometom na području Županije.

Grad Otočac ostvaruje prihode na temelju ugovora o zakupu poslovnog prostora, koji se nalazi u sastavu Gradskog stadiona u Otočcu, zaključenog sa zakupcem nakon provedenog javnog natječaja. Ugovoren je zakup prostora površine 22,18 m² za obavljanje ugostiteljske djelatnosti, uz mjesecnu zakupninu u iznosu 1.952,00 kn.

Gradovi Gospić i Novalja te Općina Perušić su poslove održavanja nogometnih stadiona i igrališta utvrdili kao komunalnu djelatnost te ih povjerili vlastitim trgovackim društvima za obavljanje komunalnih djelatnosti. Prema odlukama o komunalnim djelatnostima, poslovi održavanja odnose se na košnju trave, navodnjavanje travnjaka, obilježavanje terena za igru, održavanje sanitarnih čvorova, čišćenje nogometnih stadiona i igrališta i druge poslove održavanja.

U tablici broj 5 daju se podaci o rashodima lokalnih jedinica, odnosno ustanova ili trgovackih društava u njihovom vlasništvu kojima je povjereni upravljanje nogometnim stadionima i igralištima, po osnovi upravljanja i raspolažanja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu lokalnih jedinica u 2017. i 2018.

Tablica broj 5

Podaci o rashodima po osnovi upravljanja i raspolažanja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu lokalnih jedinica u 2017. i 2018.

u kn

Redni broj	Lokalna jedinica	Godina	Rashodi		
			Održavanje i drugi rashodi poslovanja	Kapitalna ulaganja	Ukupno
1	2	3	4	5 (3+4)	
1.	Grad Gospić	2017.	286.343,00	662.947,00	949.290,00
		2018.	256.116,00	0,00	256.116,00
		Ukupno	542.459,00	662.947,00	1.205.406,00
2.	Grad Novalja	2017.	182.086,00	0,00	182.086,00
		2018.	244.025,00	79.651,00	323.676,00
		Ukupno	426.111,00	79.651,00	505.762,00
3.	Grad Otočac	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
4.	Grad Senj	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	11.600,00	0,00	11.600,00
		Ukupno	11.600,00	0,00	11.600,00
5.	Općina Brinje	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
6.	Općina Perušić	2017.	13.395,00	0,00	13.395,00
		2018.	11.873,00	0,00	11.873,00
		Ukupno	25.268,00	0,00	25.268,00
Sveukupno		1.005.438,00	742.598,00	1.748.036,00	

Izvor podataka: lokalne jedinice i ustanove ili trgovacka društva u njihovom vlasništvu

U 2017. i 2018., rashode po osnovi upravljanja i raspolažanja nogometnim stadionima i igralištima ostvarili su Gradovi Gospić, Novalja i Senj te Općina Perušić. Grad Otočac i Općina Brinje ne ostvaruju ove rashode jer održavanje nogometnog stadiona i igrališta u njihovom vlasništvu provode nogometni klubovi kojima su dani na upravljanje i korištenje.

Rashodi Grada Gospića u iznosu 542.459,00 kn, Grada Novalje u iznosu 426.111,00 kn i Općine Perušić u iznosu 25.268,00 kn odnose se na poslove održavanja nogometnih stadiona i igrališta Balinovac, Lički Osik i Trupinovac u Gospiću, Cissa-Straško u Novalji i Milan Jurišić Skočko u Perušiću, koji su utvrđeni kao komunalna djelatnost te ih obavljaju vlastita trgovačka društva za obavljanje komunalnih djelatnosti, druge poslove održavanja koje lokalne jedinice naručuju od drugih dobavljača te na režijske troškove struje i vode nastale korištenjem nogometnih stadiona i igrališta. Troškovi održavanja i režijski troškovi podmiruju se na temelju troškovnika obavljenih poslova i računa dobavljača, u skladu s odlukama o komunalnim djelatnostima i programima javnih potreba u sportu. Rashodi Grada Senja, odnosno trgovačkog društva u njegovom vlasništvu kojem je povjeren upravljanje nogometnim stadionom Pod Nehajem, u iznosu 11.600,00 kn odnose se na sanaciju armiranobetonske ploče na stadionu. Navedeno trgovačko društvo ostvaruje i rashode za režijske troškove struje i vode nastale korištenjem nogometnog stadiona Pod Nehajem, ali ih nije moguće utvrditi posebno za stadion, jer se iskazuju skupno za sve sportske građevine kojima društvo upravlja.

Rashode za kapitalna ulaganja u nogometne stadione u 2017. i 2018. ostvarili su Grad Gospić u iznosu 662.947,00 kn i Grad Novalja u iznosu 79.651,00 kn, a odnose se na ulaganja u rekonstrukciju svlačionica, uređenje tribina te nabavu rasvjete, stolica i druge opreme i sitnog inventara za opremanje stadiona Balinovac u Gospiću i troškove legalizacije stadiona Cissa-Straško u Novalji.

Prema prikupljenim podacima, lokalne jedinice na području Županije, koje u vlasništvu ili suvlasništvu imaju nogometne stadione i igrališta, provode aktivnosti u vezi s upravljanjem i korištenjem nogometnih stadiona i igrališta, financiraju režijske troškove, troškove tekućeg održavanja i kapitalnih ulaganja te brinu o očuvanju nogometnih stadiona i igrališta i zadovoljavanju javnih potreba u sportu. Međutim, ne provode sustavnu analizu i vrednovanje učinaka obavljenih aktivnosti u vezi s upravljanjem i korištenjem nogometnih stadiona i igrališta, utjecajem upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta na lokalnu zajednicu te utvrđivanjem načina na koje se upravljanje može unaprijediti. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o broju i dobi sportaša korisnika nogometnih stadiona i igrališta i broju održanih sportskih događaja te podaci o broju gledatelja, koji se mogu utvrditi na temelju broja prodanih ulaznica ili procjene. Utjecaj upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o dobi i spolu te zadovoljstvu ili nezadovoljstvu posjetitelja nogometnih utakmica u pogledu sigurnosti i udobnosti, o tome kolika je zastupljenost obiteljskih posjeta nogometnim utakmicama, o stavovima posjetitelja nogometnih utakmica i drugih građana o prometnim gužvama, vandalizmu, buci, kriminalu i drugim oblicima ometanja uobičajenog načina života građana do kojih može doći zbog održavanja nogometnih utakmica, a podaci i saznanja se mogu prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, policijskih izvještaja, javnog pogovora i drugih izvora.

Državni ured za reviziju predlaže analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja i korištenja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja i korištenja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje i korištenje nogometnih stadiona i igrališta može unaprijediti. Predlaže se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti i načela učinkovitog upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima i drugom imovinom u vlasništvu lokalnih jedinica.

Nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 - vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 - pročišćeni tekst, 137/15 - ispravak i 123/17), jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje nogometnim stadionima i igralištima potiče razvoj nogometa te doprinosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u sportu, odnosno nogometu. Zadaća koju lokalne jedinice imaju, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje nogometnim stadionima i igralištima. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika pojedinih lokalnih jedinica.

Prema podacima lokalnih jedinica, poslovi nadzora nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima i drugom imovinom obavljaju se unutar nadležnih upravnih odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesa. Lokalne jedinice nisu posebno utvridle ovlasti i odgovornosti za upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima, način nadzora nad upravljanjem i korištenjem i način izvještavanja o postignutim ciljevima i učincima upravljanja i korištenja te poduzimanje mjera u slučaju lošeg obavljanja poslova i neispunjavanja zadanih ciljeva. Grad Gospic, kao obveznik uspostave unutarnje revizije, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15) i Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16), unutarnjim revizijama obavljenim tijekom 2017. i 2018. nije obuhvatio aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima.

Državni ured za reviziju predlaže utvrditi ovlasti i odgovornosti pojedinih nositelja funkcija upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, nadzor nad upravljanjem i korištenjem stadiona i igrališta, izvještavanje o postignutim ciljevima i učincima upravljanja i korištenja te poduzimanje mjera u slučaju lošeg obavljanja poslova i neispunjavanja zadanih ciljeva, čime će se povećati odgovornost nositelja funkcija upravljanja za sustavno i učinkovito upravljanje javnim resursima i s time povezano zadovoljavanje javnih potreba. Predlaže se Gradu Gospicu unutarnjim revizijama obuhvatiti aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima te postupati po preporukama unutarnjeg revizora.

OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA NOGOMETnim STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU LIČKO-SENJSKE ŽUPANIJE

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu ili posjedu jedinica lokalne samouprave na području Ličko-senjske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka lokalnih jedinica o nogometnim stadionima i igralištima, normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, upravlja li se i raspolaže nogometnim stadionima i igralištima u skladu s propisima te ocijeniti učinke upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima i efikasnost sustava nadzora nad upravljanjem i korištenjem nogometnih stadiona i igrališta. Revizijom je utvrđeno da nogometne stadione i igrališta imaju gradovi Gospic, Novalja, Otočac i Senj te općine Brinje, Perušić i Plitvička Jezera, dok ih općine Donji Lapac, Karlobag, Lovinac, Udbina i Vrhovine nemaju.

Na temelju revizijom utvrđenih činjenica, primjenjujući utvrđene kriterije, Državni ured za reviziju ocjenjuje da je upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu ili posjedu lokalnih jedinica na području Ličko-senjske županije **djelomično učinkovito** te daje sljedeće naloge i preporuke:

- u suradnji s nadležnim tijelima Republike Hrvatske, poduzeti aktivnosti radi upisa vlasništva na dijelu nogometnog igrališta u Krivom Putu koji se nalazi na zemljištu koje je u zemljišnoj knjizi upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, prema odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom (Grad Senj)
- u suradnji s nadležnim tijelima Republike Hrvatske, poduzeti aktivnosti radi upisa vlasništva, odnosno posjeda nad nogometnim igralištem u Korenici, prema odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom (Općina Plitvička Jezera)
- voditi analitičko knjigovodstvo nogometnih stadiona i igrališta po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) i s drugim potrebnim podacima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (gradovi Gospic, Otočac i Senj te Općina Brinje)
- popisati nogometne stadione i igrališta na kraju svake poslovne godine, navesti njihove pojedinačne vrijednosti i uskladiti stanje u glavnoj knjizi sa stanjem utvrđenim popisom, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (gradovi Gospic, Otočac i Senj te općine Brinje i Perušić),
- upisati nogometne stadione i igrališta u vlasništvu ili suvlasništvu lokalnih jedinica u registar imovine te u registru navesti podatke propisane Uredbom o registru državne imovine; Registar imovine programski povezati s drugim evidencijama (glavna knjiga, analitičke evidencije i druge pomoćne evidencije) te usklađivati podatke o nogometnim stadionima i igralištima iz registra imovine s podacima iz poslovnih knjiga (gradovi Otočac i Senj te Općina Perušić)

- kod davanja nogometnih stadiona i igrališta na upravljanje i korištenje nogometnim klubovima utvrditi međusobna prava i obveze lokalne jedinice i nogometnog kluba u pogledu načina upravljanja i korištenja, načina pokrića troškova upravljanja, nadzora nad upravljanjem i korištenjem i drugih elemenata upravljanja od interesa za lokalne jedinice, s ciljem očuvanja i unaprjeđenja funkcionalnosti i estetske vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta (gradovi Gospić, Novalja i Otočac te općine Brinje i Perušić)
- analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja i korištenja, identificiranja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja i korištenja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje i korištenje nogometnih stadiona i igrališta može unaprijediti; Uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti i načela učinkovitog upravljanja i raspolažanja nogometnim stadionima i igralištima i drugom imovinom u vlasništvu lokalnih jedinica (gradovi Gospić, Novalja, Otočac i Senj te općine Brinje i Perušić)
- utvrditi ovlasti i odgovornosti pojedinih nositelja funkcija upravljanja i raspolažanja nogometnim stadionima i igralištima, nadzor nad upravljanjem i korištenjem stadiona i igrališta, izvještavanje o postignutim ciljevima i učincima upravljanja i korištenja te poduzimanje mjera u slučaju lošeg obavljanja poslova i neispunjavanja zadatah ciljeva, čime će se povećati odgovornost nositelja funkcija upravljanja za sustavno i učinkovito upravljanje javnim resursima i s time povezano zadovoljavanje javnih potreba (gradovi Gospić, Novalja, Otočac i Senj te općine Brinje i Perušić)
- unutarnjim revizijama obuhvatiti aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem i raspolažanjem nogometnim stadionima i igralištima te postupati po preporukama unutarnjeg revizora (Grad Gospić).

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi se provedbom navedenih naloga i preporuka evidencije podataka o nogometnim stadionima i igralištima vodile u skladu s propisima, normativno uredilo upravljanje i raspolažanje nogometnim stadionima i igralištima, upravljalo i raspolažalo nogometnim stadionima i igralištima pažnjom dobrog gospodara te ostvarili ciljevi sustava unutarnjih kontrola, čime bi se povećala učinkovitost upravljanja i raspolažanja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na području Ličko-senjske županije.

OČITOVARJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Jedinice lokalne samouprave, osim Općina Donji Lapac i Lovinac, očitovale su se na činjenice opisane u Nacrtu izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja i raspolažanja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na području Ličko-senjske županije.

Grad Gospić je u očitovanju naveo da u potpunosti prihvata dane naloge i preporuke.

Grad Novalja je u očitovanju naveo da prihvata činjenice opisane u Nacrtu izvješća te da će postupiti po danim nalozima i preporukama. Također je naveo da je Gradsko vijeće Grada Novalje na sjednici održanoj 7. svibnja 2019. donijelo novu Odluku o komunalnim djelatnostima na području Grada Novalje (Županijski glasnik Ličko-senjske županije broj 12/19) budući je bilo potrebno odredbe ranije Odluke o komunalnim djelatnostima (Županijski glasnik Ličko-senjske županije broj 29/14, 16/16 i 12/18) uskladiti s novim Zakonom o komunalnom gospodarstvu koji je stupio na snagu 4. kolovoza 2018., jer novi zakon razlikuje dvije kategorije komunalnih djelatnosti, i to komunalne djelatnosti za održavanje komunalne infrastrukture te uslužne komunalne djelatnosti, iako je u osnovi zadržao iste organizacijske oblike obavljanja komunalnih djelatnosti kojima se, uz zakonom određene komunalne djelatnosti, daje mogućnost jedinici lokalne samouprave samostalno odrediti pojedine komunalne djelatnosti uz ispunjavanje zakonom definiranih uvjeta. Novom Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Grada Novalje održavanje igrališta više nije utvrđeno kao zasebna komunalna djelatnost, budući se svi poslovi njegova održavanja mogu podvesti pod komunalne djelatnosti koje su zakonom propisane kao obvezne te da je obavljanje komunalnih djelatnosti koje obuhvaćaju održavanje igrališta i dalje, kao i ranijom odlukom, povjereni trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad Novalja.

Grad Otočac je u očitovanju naveo da prihvata činjenice opisane u Nacrtu izvješća te da će postupiti po danim nalozima i preporukama.

Grad Senj je u očitovanju naveo da prihvata činjenice opisane u Nacrtu izvješća.

Općina Brinje je u očitovanju navela da će postupiti po danim nalozima i preporukama.

Općina Perušić je u očitovanju navela da je suglasna s činjenicama opisanim u Nacrtu izvješća.

Općina Plitvička Jezera je u očitovanju navela da nema primjedbi na činjenice opisane u Nacrtu izvješća te da će postupiti po danim nalozima i preporukama.

Općine Karlobag, Udbina i Vrhovine, koje nemaju nogometne stadione i igrališta, u očitovanjima su naveli da prihvataju činjenice opisane u Nacrtu izvješća.

Općine Donji Lapac i Lovinac, koje također nemaju nogometne stadione i igrališta, nisu se očitovale na činjenice opisane u Nacrtu izvješća.